

**ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA
PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS**

APSTIPRINĀTS

Ar Valsts galvenā Pārtikas un veterinārā inspektora

2012. gada 19.marta rīkojumu Nr.37

**GOVJU ENZOOTISKĀS LEIKOZES
VALSTS UZRAUDZĪBAS UN
APKAROŠANAS PROGRAMMA**

RĪGA, 2012

SATURS

I Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzība	3
II Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzības programmas izpildes kārtība	6
III No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīva novietne.....	11
IV No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšana.....	11
V No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīvas novietnes statusa anulēšana.....	12
VI Govju enzootiskās leikozes apkarošana.....	12
VII Oficiāli brīvas novietnes statusa atjaunošanas kārtība	13
VIII Dzīvnieku pārvietošanas nosacījumi	14
IX GEL oficiāli brīvas novietnes statusa piešķiršanas un anulēšanas reģistrēšana LDC datu bāzē.....	15
1. pielikums „Pavadraksts paraugu laboratoriskai izmeklēšanai”	
2. pielikums „Informācija par novietnēm, kurās dzīvniekiem jāveic izmeklējumi uz leikozi, brucelozi” (paraugs)	
3. pielikums „Govju enzootiskās leikozes (GEL) asins seroloģisko izmeklējumu shēma inficētu liellopu noteikšanai”	

I Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzība

1. Slimības apraksts

Govju enzootiskā leikoze (*Leucosis enzootica boum* (lat.)), enzootic bovine leucosis, bovine lymphosarcoma (angl.) ir hroniska, neārstējama infekcijas slimība, kas raksturojas ar latentu gaitu, limfocitozi, limfadenopātiju un jaunveidojumiem iekšējos orgānos, kam pamatā ir patoloģisko asins šūnu progresējoša vairošanās.

Govju enzootisko leikozi (GEL) izraisa govju leikozes vīruss (*BLV – bovine leukaemia virus* (lat.)), kas ir pieder Retrovīrusu dzimtas Deltavīrusu ģintij.

Pret slimību uzņēmīgi dažādu šķirņu **govju sugars dzīvnieki (turpmāk tekstā – dzīvnieki)**. Inficētie dzīvnieki infekciju tālāk nodod gan horizontāli – citiem ganāmpulka dzīvniekiem, gan vertikāli - caur placentu auglim. Inficēta dzīvnieka organismā brīvs vīruss var cirkulēt tikai līdz antivielu parādīšanās brīdim. Šajā laikā tas var izdalīties ar pievu un urīnu. Pēc antivielu parādīšanās brīvais vīruss tiek neutralizēts, turpmāk tas persistē limfocītos, audzēju šūnās.

Inficēšanās notiek parenterāli ar inficēta dzīvnieka asinīm vai limfocītos saturošu materiālu. Infekcija var iekļūt arī caur elpošanas ceļu gлотādu. No inficētas mātes inficēti piedzimst <10% teļu.

Inficēšanās un turpmākā slimības gaita atkarīga no dzīvnieka rezistences un dažādiem nevēlamiem blakus faktoriem. Vīrusam iekļūstot limfocītos infekcija kļūst permanenta, jo spontāna atbrīvošanās no vīrusa nav iespējama. Infekcijas sekas var būt sekojošas:

- **permanenta (persistējoša) infekcija** (PI) – vīruss atrodas limfocītos pasīvā stāvoklī, inducē antivielu sintēzi, citas kaitīgas sekas neizraisa, bet ar leikocītiem var tikt nodots horizontālā un vertikālā ceļā citiem dzīvniekiem;
- **persistējoša limfocitoze** (PL) – vīrusa ietekmē tiek stimulēta nenobriedušu limfocītu savairošanās, novēro ~30% no PI dzīvniekiem pēc 2 gadu vecuma;
- **klīniska saslimšana** (*limfoleikoze, laundabīga limfoma, limfosarkoma*) – novēro <5% PI vai attiecīgi 10-50% PL dzīvnieku, pēc 4-5 gadu vecuma.

Pēc iekļūšanas asinīs vīruss vispirms lokalizējas liesā, pēc, apmēram, 8 dienām tas parādās perifērajās asinīs (leikocītos), bet pēc 6 nedēļām asinīs var konstatēt antivielas pret vīrusu. Pēc tam vīrusa ietekmē izmainītās limfoīdās šūnas vairojas un var jaunveidojumu formā koncentrēties dažādos orgānos.

2. Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzības vēsture

Latvijā ar GEL klīniski slimo dzīvnieku un patoloģiski anatomisko gadījumu regulāra reģistrācija tiek veikta kopš 1961.gada. Veterinārais dienests 1965.gadā izstrādāja pirmo instrukciju „Govju enzootiskās leikozes apkarošanas pasākumi”. Bijušajā PSRS pirmā instrukcija tika izstrādāta tikai 1973.gadā. Līdz 1968.gadam GEL diagnoze tika apstiprināta pamatojoties uz klīnisko ainu un patoloģiski anatomisko izmeklējumu rezultātiem. No 1968.gada tika uzsākta visu 12 mēnešu vecumu sasniegušu govju hematoloģiskā izmeklēšana. Katrā rajonā tika izveidota epizootiskā daļa ar laboratoriju. Šī daļa organizēja un kontrolēja GEL diagnostiku un apkarošanas pasākumus. Darbu vadīja Republikas laboratorijas Epizootiskā daļa ar laboratoriju.

1984.gadā GEL profilakses un apkarošanas uzraudzību pārņēma rajonu epizootologi. Katrā rajonā tika izveidota speciāla komisija cīņai ar GEL. Šī komisija apsekoja govju

ganāmpulkus, kuros tika izdalīti hematoloģiski pozitīvi dzīvnieki: klīniski pozitīvos dzīvniekus nokāva. Ja klīniskās pazīmes netika konstatētas, dzīvniekus atkārtoti pārbaudija hematoloģiski un, ja atkārtoti šie dzīvnieki deva hematoloģiski pozitīvu rezultātu, dzīvnieku nokāva. Katru gadu visos dzīvnieku ganāmpulkos tika veikta 12 mēnešu vecumu sasniegušu dzīvnieku hematoloģiskā izmeklēšana.

No 1986.gada tika uzsākta 6 mēnešu vecumu sasniegušu dzīvnieku seroloģiskā izmeklēšana ar imūdifūzijas reakciju (IDR). Rajonu komisijas beidza savu darbu 1993.gadā.

Tikai 1989.gadā PSRS lauksaimniecības ministrija apstiprināja jaunu instrukciju „Govju enzootiskās leikozes apkarošanas pasākumu īnstrukcija”. Saskaņā ar šo instrukciju GEL diagnozi noteica, pamatojoties uz:

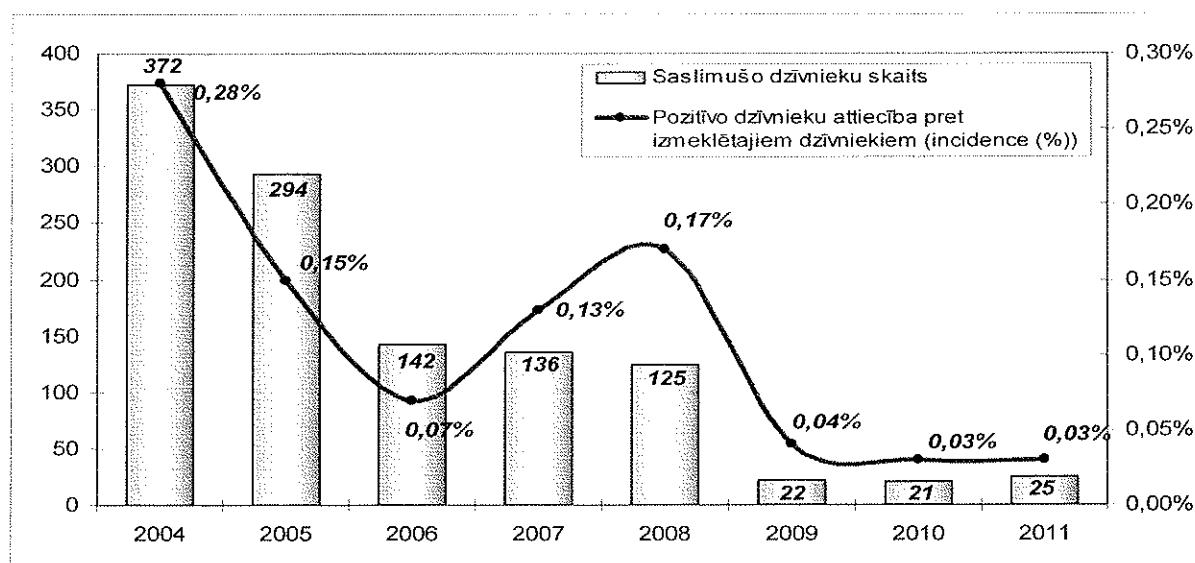
- seroloģiskiem izmeklējumiem,
- hematoloģiskiem izmeklējumiem,
- patoloģiski anatomiskajiem izmeklējumiem.

Līdz 1994.gadam dzīvniekus vispirms izmeklēja ar IDR, lai noteiktu inficētos dzīvniekus, bet pēc tam seroloģiski pozitīvos dzīvniekus izmeklēja hematoloģiski, lai noteiktu slimos dzīvniekus. Par slimiem uzskatīja visus hematoloģiski pozitīvus dzīvniekus. Slimos dzīvniekus nokāva. Vairākās saimniecībās nokāva arī tos dzīvniekus, kuriem konstatēja seroloģiski pozitīvus rezultātus.

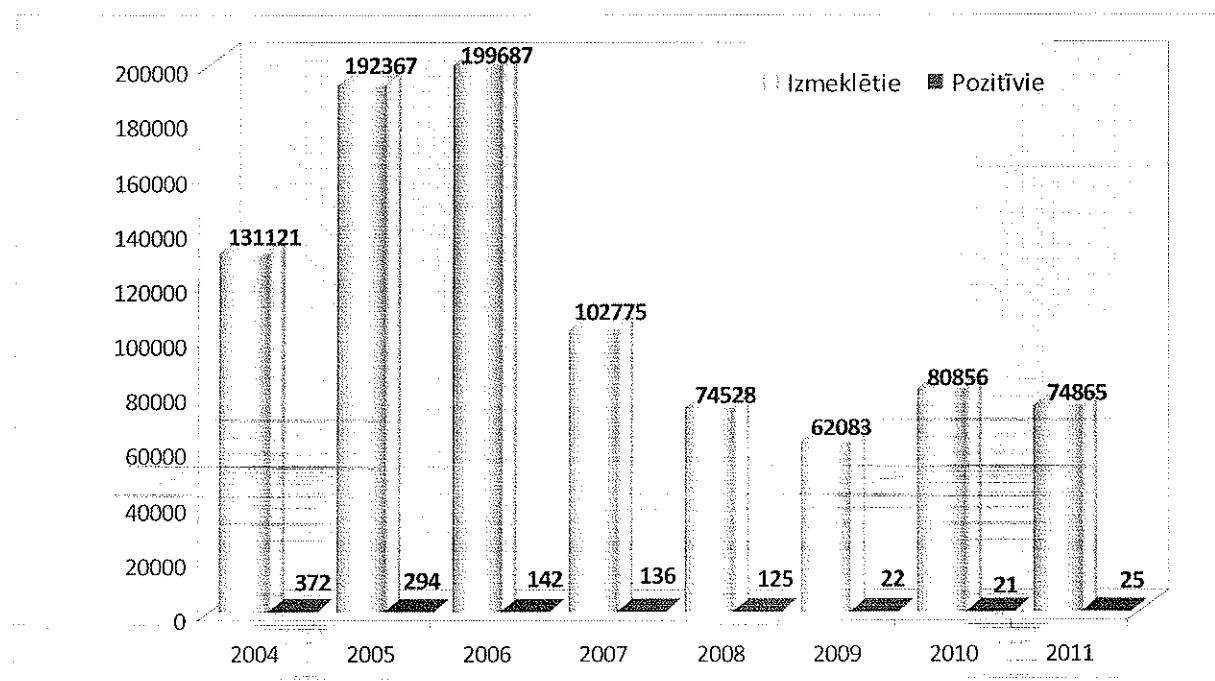
1994.gadā Latvijas Veterinārais dienests izstrādāja un apstiprināja jaunu instrukciju: „Govju enzootiskās leikozes profilakses un likvidācijas pagaidu instrukcija”. Saskaņā ar šo instrukciju no 1994.gada aprīļa visi seropozitīvie dzīvnieki, kuri atradās ganāmpulkos tika uzskaitīti par leikozes slimiem dzīvniekiem. Tika pārtraukta dzīvnieku izmeklēšana hematoloģiski, atlaujot to tikai vienā - Madonas rajonā, kurā bija ļoti liels seropozitīvo dzīvnieku skaits. Šāda pieeja nedeva gaidītos rezultātus un ar 1996.gadu šis eksperiments tika pārtraukts. No 1994.gada tika uzsākta dzīvnieku izmeklēšana ar imūnfermentatīvās analīzes metodi (ELISA). Sākot ar 2003.gadu pamatā visi izmeklējumi tiek veikti tikai ar ELISA. Valsts uzraudzības dati liecina, ka saslimšana ar GEL samazinās.

1.attēls

**Dzīvnieku saslimšana ar GEL (2004.-2011.g.)
un saslimušo dzīvnieku attiecība pret izmeklētajiem dzīvniekiem (incidence (%))**

2.attēls

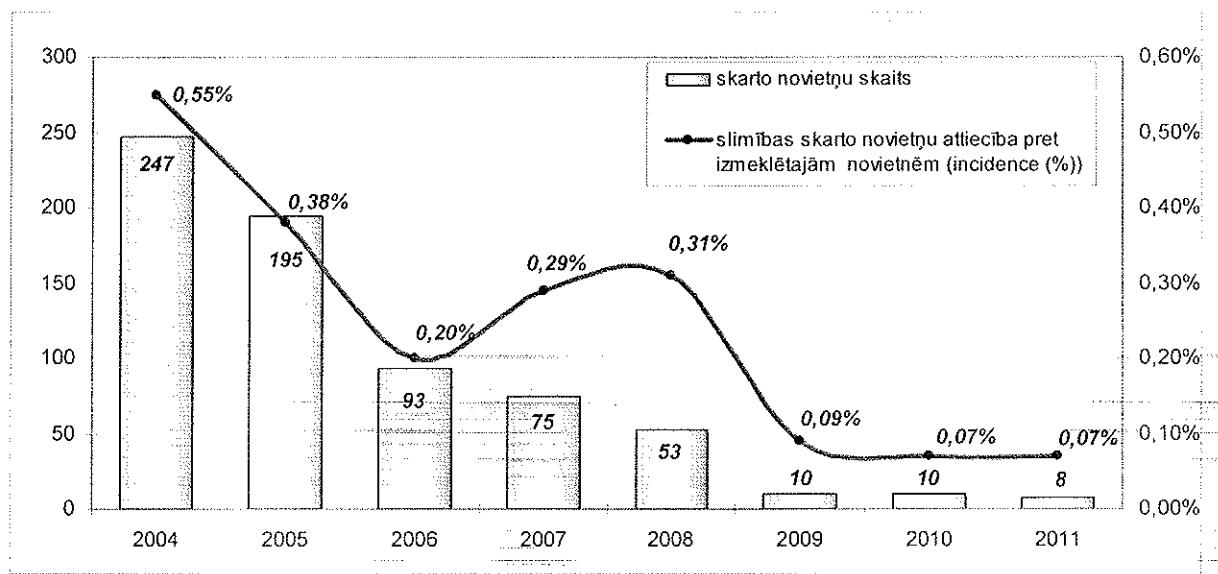
Uz GEL izmeklēto un pozitīvo dzīvnieku skaits (2004.-2011.)**3. GEL uzraudzība un epidemioloģiskā situācija 2003. - 2011.gadā**

Pārtikas un veterinārais dienests izstrādā un apstiprina GEL valsts uzraudzības programmu:

- 2003.gadā visi dzīvnieki, kas sasniegusi 12 mēnešu vecumu bija jāizmeklē uz GEL vienu reizi gadā. Tāpat izmeklējums bija jāveic dzīvniekiem no 12 mēnešu vecuma 30 dienu laikā pirms to pārvietošanas uz citu ganāmpulku. Nobarojamiem dzīvniekiem piemēroja mātes izmeklējumu rezultātus;
- 2004.gadā tika noteikta prasība uz GEL izmeklēt dzīvniekus no 24 mēnešu vecuma, taču atkarībā no epidemioloģiskās situācijas rajonā, 15 rajonos izmeklējumi bija jāveic vienu reizi gadā, bet 11 rajonos – vienu reizi divos gados. Spēkā palika prasība veikt izmeklējumu 30 dienu laikā pirms dzīvnieku pārvietošanas uz citu ganāmpulku;
- 2005. un 2006.gadā GEL uzraudzības programmai tika pakļauti visi 24 mēnešu vecumu sasniegusi dzīvnieki, kā arī dzīvnieki no 12 mēnešu vecuma, ja tos pārvietoja uz citu ganāmpulku. Programmai tika pakļauti visi ganāmpulki, neatkarīgi no tajā esošo dzīvnieku skaita;
- 2007.- 2011.gadā GEL uzraudzības programmas mērķis bija novietētu kategorizāciju. 2007.gada otrajā pusgadā tika uzsākti monitoringa izmeklējumi 33,3% GEL oficiāli brīvo novietētu. Izmeklēšanai tika pakļauti 24 mēnešu vecumu sasniegusi dzīvnieki. Tāpat turpinājās GEL skarto ganāmpulku atveseļošanas pasākumi.

Kā pozitīvs faktors jāmin arī iespēja kopš 2003.gada līdz 2011.gada augustam dzīvnieku īpašniekiem saņemt kompensāciju par GEL apkarošanas ietvaros nokautajiem dzīvniekiem. Turklāt no 2005.– 2010.gadam valsts piešķīra finansu līdzekļus GEL valsts programmas realizācijai, kas ļāva efektīvi apkarot šo slimību un saīsināt slimības izskaušanas periodu.

**GEL skarto novietņu skaits (2004-2011.g.)
un GEL skarto novietņu attiecība pret izmeklētajām novietnēm (incidence (%))**

4. GEL reģistrēšanas kārtība

Pārtikas un veterinārais dienests (PWD) izstrādā, apstiprina un uztur dzīvnieku infekcijas slimību reģistrācijas sistēmu. GEL ir valsts uzraudzībā esoša dzīvnieku infekcijas slimība, ko nosaka Ministru kabineta noteikumi (21.02.2012.) Nr.127 „Noteikumi par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija pārtikas un veterinārajam dienestam”, un tās reģistrēšanas kārtība noteikta PVD 2010.gada 12.marta rīkojumā Nr.121 “Par dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pārskatiem”.

Valsts aģentūras „Lauksaimniecības datu centrs” (LDC) datu bāzē pieejamie dati ļauj tās lietotājam iegūt informāciju par GEL statusu konkrētai novietnei, pēdējo izmeklēšanas datumu un par konkrētam dzīvniekam veiktiem izmeklējumiem un to rezultātiem. PVD Veterinārās uzraudzības departamenta amatpersonas nodrošina informācijas un datu apkopošanu, analīzi, kā arī nosūta pārskatus Eiropas Komisijai un Pasaules dzīvnieku veselības organizācijai (OIE).

II Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzības programmas izpildes kārtība

5. Programmas mērķis ir iegūt no GEL oficiāli brīvas valsts statusu *un uzturēt to*.

6. Programma ir izstrādāta, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem (15.11.2011.). Nr.880 „Govju enzootiskās leikozes uzraudzības, kontroles un apkarošans kārtība”(MK noteikumi Nr. 880).

7. Programmas uzdevumi:

- nodrošināt slimības apkarošanas pasākumu veikšanu GEL skartajās novietnēs;
- saskaņā ar MK noteikumiem Nr.880 un PVD „Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu” noteikt dzīvnieku īpašniekiem/turētājiem par pienākumu veikt visu izmeklēšanai pakļaujamo govju sugas dzīvnieku izmeklēšanu no GEL oficiāli brīvajās novietnēs (kurās dzīvniekiem izmeklējumi nav veikti iepriekšējos divos gados) un novietnēs, kurās līdz šim nav piešķirts no GEL oficiāli brīvais statuss;
- nodrošināt, ka visām novietnēm valstī ir noteikts GEL statuss.

8. Vispārīgie jautājumi

8.1. Govju enzootiskās leikozes valsts uzraudzības programma (turpmāk tekstā – programma) tiks realizēta Latvijas Republikā. Programmu finansē:

a) no Latvijas Republikas valsts budžeta līdzekļiem:

- visus programmā noteiktos pasākumus GEL skartajās novietnēs (organizē valsts vecākais inspektors veterinārāja jomā (turpmāk tekstā – vecākais inspektors));
- GEL skartajās novietnēs paredzēto laboratorisko izmeklējumu izmaksas.

b) no dzīvnieka īpašnieka /turētāja līdzekļiem:

- laboratorisko izmeklējumu izmaksas;
- samaksu praktizējošam veterinārārstam par programmā noteiktajiem pasākumiem:
  - GEL oficiāli brīvajās novietnēs;
  - novietnēs, kurās līdz šim nav piešķirts no GEL oficiāli brīvais statuss;
  - novietnēs, kurām GEL oficiāli brīvais statuss anulēts šīs programmas 14. punktā noteiktajos gadījumos, izņemot gadījumu, ja novietnē konstatēts ar GEL inficēts dzīvnieks (-i).

8.2. Programmas izpildi centrālā līmenī koordinē un kontrolē PVD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļa, bet teritoriālā līmenī vecākais inspektors.

8.3. Programmas ietvaros paredzēts veikt:

8.3.1. slimības apkarošanas pasākumus GEL skartajās novietnēs (visus pasākumus veic TSV veterinārie inspektori);

8.3.2. visu 24 mēnešu vecumu sasniegusu dzīvnieku laboratorisku izmeklēšanu uz GEL novietnēs, kurām vēl nav piešķirts GEL oficiāli brīvs statuss, kā arī GEL oficiāli brīvajās novietnēs, kurās dzīvniekiem izmeklējumi nav veikti iepriekšējos divos gados jeb katrā GEL oficiāli brīvajā novietnē izmeklēt visus atbilstoša vecuma dzīvniekus vienu reizi 3 gados (nodrošina dzīvnieku īpašnieks/turētājs, pieaicinot praktizējošu veterinārārstu).

Izņēmums – ciltslietu un māksligās apsēklošanas staciju sertificētu buļļu novietnes, kur dzīvniekiem izmeklējumus uz GEL veic saskaņā ar PVD „Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu”.

8.4. Programmā paredzēto izmeklējumu biežums „**vienu reizi 3 gados**” nozīmē, ka nākamais izmeklējums dzīvniekam jāveic ne vēlāk kā 36 mēnešus pēc pēdējā parauga noņemšanas dienas.

8.5. TSV inspektori, plānojot novietnēs paraugu noņemšanu uz GEL, kā beidzamo paraugu noņemšanas termiņu nosaka kalendāro mēnesi pirms tā mēneša, kad izmeklējums novietnē noņemts pēdējo reizi pirms trijiem gadiem (35. mēnesi).

- 8.6. Novietnēs, kurās jāveic dzīvnieku izmeklēšana uz GEL saskaņā ar šīs programmas 8.1.punktu, vienlaicīgi ir jāveic arī 2012.gadā asins un/vai piena paraugu izmeklēšana uz govju brucelozi visiem 24 mēnešu vecumu sasniegušajiem govju sugas dzīvniekiem attiecīgās PVD TSV teritorijā 20% novietnēs, kurās dzīvniekiem pēdējo četru gadu laikā nav veikti laboratoriskie izmeklējumi uz brucelozi. Šajā gadījumā paraugu pavadrakstā „Pavadraksts paraugu laboratoriskai izmeklēšanai”(skat. šīs programmas 1.pielikums) jānorāda abas slimības.
- 8.7. Praktizējošais veterinārārsts dzīvnieku īpašiekam/turētājam pieprasī samaksu par 8.1.b) punktā noteikto pasākumu izdevumiem saskaņā ar savu individuālo cenzūri vai vienojas ar viņu par samaksu.
- 8.8. PVD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļa (sākot no 2012.gada) līdz kārtējā gada 1.septembrim iesniedz LDC informāciju par novietnēm, kurās nākamajā gadā govju sugas dzīvniekiem noņemami seroloģiskie paraugi uz GEL, un paraugu atlases kritērijus.
- 8.9. LDC (sākot no 2012.gada) līdz kārtējā gada 31.oktobrim ievieto savā mājas lapā informāciju par reģistrētajām govju sugas dzīvnieku novietnēm, kurās attiecīgā vecuma govju sugas dzīvniekiem nākamajā gadā ir nepieciešams noņemt paraugus seroloģiskai izmeklēšanai uz GEL.
- 8.10. Dzīvnieku īpašnieks/turētājs pēc šīs programmas 8.9.apakšpunktā minētās informācijas iegūšanas LDC mājas lapā nodrošina norādīto novietņu attiecīgā vecuma govju sugas dzīvnieku laboratorisku izmeklēšanu uz GEL līdz norādītajam laikam.
- 8.11. Dzīvnieku īpašnieks/turētājs nekavējoties ziņo praktizējošam veterinārārstam par aizdomām par dzīvnieku saslimšanu ar GEL vai dzīvniekiem, kas rada aizdomas par inficēšanos ar GEL.
- 8.12. Valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē nekavējoties ziņo attiecīgās TSV inspektoram par konstatētiem jaunveidojumiem dzīvnieka limfmezglos vai citos organisma audos un paņem paraugu un nosūta uz laboratoriju histoloģiskai izmeklēšanai uz GEL.
- 8.13. GEL ārstēšana un vakcinācija pret GEL Latvijā ir aizliegta.
- 8.14. TSV vecākais inspektors ar rakstisku rīkojumu nosaka dzīvnieku pārvietošanas un dzīvnieku izcelsmes produkcijas realizācijas aizliegumu attiecīgai novietnei un to reģistrē LDC datu bāzē, ja:
- 8.14.1. nav iespējams noteikt novietnes GEL statusu;
  - 8.14.2. dzīvnieku īpašnieks/turētājs nenodrošina, ka novietnē dzīvniekiem veic laboratoriskos izmeklējumus GEL noteikšanai;
  - 8.14.3. dzīvnieku īpašnieks/turētājs nenodrošina no GEL oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanu.

9. Programmas izpildes plānošana un paraugu noņemšana

- 9.1. Paraugu noņemšanas plānu dzīvnieku izmeklēšanai novietnēs uz GEL un govju brucelozi 2012.gadā, vadoties pēc PVD procedūras KR.10.P.069 3.pielikuma „Novietņu plānotājs”, nosaka attiecīgās TSV vecākais inspektors (*saskaņā ar šīs programmas*

2.pielikumā noteikto paraugu) ne vēlāk kā pirmo trīs gada mēnešu laikā un iedod attiecīgās teritorijas (novada, pagasta) praktizējošam (-iem) veterinārārstam (-iem).

- 9.2. PVD TSV vecākais inspektors nodrošina, ka līdz 2012.gada 1.jūlijam LDC datu bāzē, sadaļā „Novietņu reģistrs/Statusi” tiek ievadīti pēdējā GEL izmeklējuma, kas apliecinā attiecīgās TSV teritorijā eošās dzīvnieku novietnes pašreizējo GEL statusu, parauga noņemšanas datumu (saskaņā ar VGPVI rīkojumu Nr.28 no 29.02.2012.).
- 9.3. Plānoto novietņu sarakstu paraugu noņemšanai un dzīvnieku izmeklēšanai uz GEL 2013.gadā, vadoties no TSV veterināro inspektoru ievadītā pēdējā paraugu noņemšanas datuma LDC datu bāzē pie GEL statusa, atlasīs automātiski LDC līdz kārtējā gada 31.oktobrim un ievietos mājas lapā publiskajā sadaļā.
- 9.4. Paraugu noņemšanas plāns 2012.gadam papīra formātā paliek TSV pie vecākā inspektora. Šo plānu glabā vismaz 2 gadus no vecākā inspektora parakstīšanas brīža.
- 9.5. Paraugu nedrīkst noņemt dzīvniekiem, kurš nav apzīmēts. Ja vizītes laikā tiek konstatēts šāds gadījums, par to nekavējoties jāinformē attiecīgās pārvaldes inspektors. Praktizējošs veterinārārsts informē dzīvnieku īpašnieku/turētāju, ka nekavējoties jāveic neapzīmētā (o) dzīvnieka (u) apzīmēšana un izmeklēšana uz GEL. Visas izmaksas sedz dzīvnieku īpašnieks/turētājs. Inspektors, izvērtējot situāciju, rīkojas saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- 9.6. Praktizējošais veterinārārsts izdrukā no LDC datu bāzes attiecīgai novietnei (no inspektora izsniegtā paraugu noņemšanas plāna) sagatavotu pavadraksta izdruku (*1.pielikums*), kas novietnes apmeklēšanas brīdī nedrīkst būt vecāka par 7 kalendārajām dienām. Ja dzīvniekiem paraugs tiek noņemts atkārtoti, paraugu pavadrakstā blakus parauga veidam to ieraksta.
- 9.7. Ja praktizējošais veterinārārsts konstatē, ka LDC pavadraksta izdrukā esošie dzīvnieki neatrodas attiecīgajā novietnē vai nav iespējams iegūt informāciju par dzīvniekiem no dzīvnieku turētāja, vai tā ir nepilnīga, tad praktizējošais veterinārārsts par to paziņo attiecīgās TSV inspektoram, kurš tālāk rīkojas saskaņā ar procedūru KR.10.P.186 „Metodiskie norādījumi dzīvnieku un novietnes pārbaudei, kā arī pārbaudes protokola noformēšanai”;
- 9.8. GEL oficiāli brīvās novietnēs parauga veids ir atkarīgs no dzīvnieka īpašnieka/turētāja izvēles, praktizējošam veterinārārstam informējot, ka gadījumā, ja piena parauga laboratoriskā diagnostika būs pozitīva uz GEL, tad katram dzīvniekam, no kura panemts piena paraugs, ir jānoņem individuāls asins paraugs atkārtotai seroloģiskai izmeklēšanai uz GEL un izmaksas tiek segtas no dzīvnieku īpašnieka/turētāja līdzekļiem.
- 9.9. Vienas vizītes laikā jānoņem paraugi visiem govju sugas dzīvniekiem, kas vizītes brīdī sasniegusi 24 mēnešu vecumu (LDC pavadrakstā norādītais dzīvnieku skaits).
- 9.10. Ja novietnē tiek ņemts (-i) piena paraugs (-i), bet kāda (vai vairākas) no govīm atrodas cietstāvēšanas periodā, tai (tām) jānoņem asins paraugs (-i). Vīriešu kārtas dzīvniekiem, savvaļas govīm un zīdītāgovīm jānoņem asins paraugi.
- 9.11. Ja piena parauga laboratoriskās izmeklēšanas rezultāts ir pozitīvs, jāveic piena paraugā iekļauto dzīvnieku individuāla izmeklēšana, noņemot asins paraugus.

9.12. TSV veterinārais inspektors, noņemot dzīvniekam asins paraugu laboratoriskai izmeklēšanai uz GEL slimības apkarošanas pasākumu ietvaros kā nosaka šīs programmas 8.3.1.punkts, **paraugu pavadrakstā norāda, ka paraugi noņemti GEL skartā novietnē.**

10. Paraugu laboratoriskā izmeklēšana un testēšanas pārskata saņemšana, uzglabāšana

10.1. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts (turpmāk tekstā – ZI „BIOR”) veic PVD TSV inspektoru un praktizējošo veterinārārstu iesūtīto paraugu laboratorisko izmeklēšanu uz GEL un govju brucelozi, ja tas norādīts paraugu pavadrakstā „Pavadraksts paraugu laboratoriskai izmeklēšanai” (*1.pielikums*).

10.2. ZI „BIOR” nosūta elektroniski testēšanas pārskatu ar izmeklējumu rezultātiem par paraugiem, kas noņemti dzīvniekiem saskaņā ar PVD „Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu”:

10.2.1. parauga laboratorisko izmeklējumu pasūtītājam – attiecīgai PVD TSV uz e-pāsta adresi;

10.2.2. maksātājam – dzīvnieka īpašiekam/turētājam, ja paraugu laboratoriskās izmaksas tiek segtas no viņa līdzekļiem saskaņā ar šīs programmas 8.1.b) punktu un parauga pavadrakstā ir norādīta viņa e-pasta adrese;

10.2.3. parauga noņēmējam – praktizējošam veterinārārstam, ja paraugu pavadrakstā norādīta viņa e-pasta adrese.

Vai arī testēšanas pārskatu ZI „BIOR” dzīvnieku īpašiekam/turētājam un praktizējošam veterinārārstam izsniedz laboratorijā vai paraugu pieņemšanas kabinetā, vai nosūta pa faksu uz norādīto numuru, ja šāda informācija ir atzīmēta pavadrakstā.

10.3. PVD TSV inspektors, saņemot šīs programmas 10.2.1. minēto testēšanas pārskatu ar izmeklējumu rezultātiem uz GEL, nodrošina testēšanas pārskata ievietošanu attiecīgās novietnes lietā.

10.4. ZI „BIOR”, iegūstot **pozitīvu** GEL laboratorisko izmeklējumu rezultātu, testēšanas pārskatu elektroniski nosūta arī PVD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļai.

10.5. ZI „BIOR” piena paraugu (-s) uz GEL un govju brucelozi izmeklē seroloģiski ar imūnfermentatīvās analīzes (ELISA) metodi.

Asins paraugu (-s) izmeklēšanai uz GEL izmanto imūnfermentatīvās analīzes (ELISA) metodi (*skat. šīs programmas 3.pielikumu*) un uz govju brucelozi izmanto Rozbengāla reakciju (RBR) (govju brucelozes RBR pozitīvu rezultātu apstiprināšanai izmanto aglutinācijas reakciju (AR), komplementa saistīšanas reakciju (KSR) un imūnfermantatīvās analīzes (ELISA) metodi). Patoloģiskas izmaiņas nokauta dzīvnieka iekšējos orgānos (jaunveidojumus), kas rada aizdomas par saslimšanu ar GEL, ZI „BIOR” izmeklē histoloģiski.

10.6. Paraugu noņemšana seroloģiskai izmeklēšanai uz GEL jāveic saskaņā ar šīs programmas 9.8. punktu un „Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plāna” pielikumu Nr.2 „Vadlīnijas govju piena paraugu noņemšana dzīvnieku infekcijas slimību seroloģiskai diagnostikai” vai attiecībā uz TSV inspektoriem – saskaņā ar PVD procedūru KR.10.P.084 „Metodiskie norādījumi govs piena, asins un urīna paraugu noņemšanai dzīvnieku infekcijas slimību diagnostikai un atliekvielu kontrolei”.

Izmeklējamā piena parauga tilpumam jābūt vismaz 30 ml. Asins parauga tilpumam jābūt vismaz 4 ml.

10.7. ZI „BIOR” nodrošina GEL un govju brucelozes laboratorisko izmeklējumu rezultātu par izmeklēto dzīvnieku, paziņošanu LDC.

III No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīva novietne

11. Novietnei tiek piešķirts no GEL oficiāli brīvas novietnes statuss, ja:

- 11.1. pēdējo 24 mēnešu laikā novietnē nav konstatēta dzīvnieku saslimšana ar GEL, un
- 11.2. visi dzīvnieki, kas sasnieduši 24 mēnešu vecumu, 12 mēnešu laikā ir divas reizes laboratoriski izmeklēti uz GEL un iegūtie rezultāti ir negatīvi. Intervāls starp abām izmeklēšanas reizēm nedrīkst būt mazaks par 4 mēnešiem;
- 11.3. tukšā novietnē visi no jauna ievestie govju sugas dzīvnieki ir ievesti no GEL oficiāli brīvas novietnes.

12. No GEL oficiāli brīvas novietnes statusu ar rīkojumu piešķir PVD TSV vecākais inspektors, analizējot informāciju par novietnēm, kuras izpildījušas šīs nodaļas 11.1 un 11.2. apakšpunktā noteiktās prasības. GEL oficiāli brīvas novietnes statusu apliecinā PVD TSV inspektoru ievadītā informācija LDC datu bāzes „Novietņu reģistrs” sadaļā „Statuss”.

IV No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšana

13. Par no GEL oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanu ir atbildīgs dzīvnieku īpašnieks/turētājs un statuss tiek saglabāts, ja:

- 13.1. novietnē nav konstatēta dzīvnieku saslimšana ar GEL;
- 13.2. ievedot novietnē dzīvniekus, tie tiek vesti no novietnes, kurai ir no GEL oficiāli brīvas novietnes statuss;
- 13.3. visi novietnē esošie dzīvnieki no 24 mēnešu vecuma tiek izmeklēti reizi trījos gados un iegūtie rezultāti ir negatīvi. Izmeklējumu plānu un termiņus konkrētām novietnēm attiecīgajā gadā nosaka TSV inspektori saskaņā ar šīs programmas 9.1.punktu;
- 13.4. novietnē pastāvīgi atrodas dzīvnieki, kuri ir jaunāki par 24 mēnešiem (piem. nobarojamie jaunlopi);
- 13.5. Eiropas Savienības dalībvalstu un trešo valstu izcelsmes dzīvnieki novietnē ir ievesti atbilstoši LR likumdošanas prasībām.
- 13.6. no 13.5.apakšpunktā minētajām valstīm tukšā novietnē ievestie dzīvnieki, kas sasnieduši 24 mēnešu vecumu, tiek izmeklēti otrajā gadā pēc ievešanas un iegūtie rezultāti ir negatīvi;
- 13.7. novietnē, kurā pastāvīgi atrodas dzīvnieki, kuri ir jaunāki par 24 mēnešiem (piem. nobarojamie buļļi), tiek ievesti dzīvnieki no novietnes, kurai nav GEL oficiāli brīvais statuss, tad dzīvnieku īpašnieks/turētājs 3 darbdienu laikā nosūta uz kautuvi ievestos dzīvniekus.

V No govju enzootiskās leikozes oficiāli brīvas novietnes statusa anulēšana

14. Novietnei statuss tiek anulēts, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
- 14.1. novietne neatbilst kādai no 13. punktā noteiktajām prasībām;
  - 14.2. tiek konstatēti dzīvnieku identifikācijas pārkāpumi;
  - 14.3. tiek konstatēts, ka saskaņā ar LDC datu bāzē pieejamo informāciju novietnē nav reģistrēti govju sugas dzīvnieki;
  - 14.4. izmeklējumu biežums uz GEL atbilstoša vecuma novietnes dzīvniekiem pārsniedz 36 mēnešus no pēdējās paraugu noņemšanas dienas.
15. Statusu anulē ar TSV vecākā inspektora rīkojumu, kā arī nekavējoties inspektors to anulē LDC datu bāzē.

VI Govju enzootiskās leikozes apkarošana

16. Ar GEL **slims dzīvnieks** ir tāds dzīvnieks, kuram asins-seruma laboratorisko izmeklējumu rezultātā tiek konstatēts pozitīvs rezultāts uz GEL. GEL laboratoriskā diagnostika tiek veikta ar imūnfermentatīvo analīzi (ELISA, skat. šīs programmas 3.pielikumu).
17. GEL apstiprināšanas gadījumā TSV vecākais inspektors novietnē **veic epidemioloģisko izmeklēšanu**, noskaidrojot GEL rašanās cēloni. Informāciju par epidemioloģiskās izmeklēšanas rezultātiem brīvā formā, 3-5 darba dienu laikā vecākais inspektors nosūta uz Veterinārās uzraudzības departamenta Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļu (pa faksu Nr. 67027475 vai uz e-pasta adresi: Madara.Stinka@pwd.gov.lv).
18. TSV inspektors, pamatojoties uz ZI „BIOR” testēšanas pārskatu par pozitīviem GEL rezultātiem, pieņem lēmumu par dzīvnieku pārvietošanas un produkcijas realizēšanas aizliegumu saskaņā ar procedūru KR.10.P.193 „Lēmumu par dzīvnieku pārvietošanu un produkcijas realizēšanu aizpildīšanas un reģistrēšanas kārtība”.
19. TSV vecākais inspektors GEL skartajai novietnei rakstiski ar rīkojumu nosaka šādus ierobežojumus un dzīvnieka īpašiekam/turētājam sekojošu rīcību:
- 19.1. aizliedz pret GEL uzņēmīgo dzīvnieku izvešanu no novietnes (izņemot ar PVD TSV vecākā inspektora atļauju uz kautuvi tūlītējai nokaušanai) un to reģistrē LDC datu bāzē;
  - 19.2. nosaka GEL skartās novietnes dzīvnieku izolāciju no citu novietētu govju sugas dzīvniekiem;
  - 19.3. pienu, kas iegūts no slimā dzīvnieka, nosaka iznīcināt vai pēc termiskas apstrādes, kas garantē slimības ierosinātāja inaktivēšanu (76°C 20 sek. vai uzkarsējot līdz vārišanās temperatūrai), izbarot novietnē esošiem dzīvniekiem;
  - 19.4. veselo novietnes dzīvnieku pienu atļauj nodot piena pārstrādes uzņēmumam, kurā tiek nodrošināta piena termiska apstrāde, kas garantē slimības ierosinātāja inaktivēšanu;
  - 19.5. nosaka inficēto dzīvnieku nokaut 30 dienu laikā kopš dzīvnieka īpašnieks/turētājs informēts par dzīvnieka saslimšanu ar GEL;
  - 19.6. nosaka nokaut ar GEL inficētās govs teļu, ja tas nav vecāks par 12 mēnešiem, 30 dienu laikā kopš dzīvnieka īpašnieks/turētājs informēts par dzīvnieka saslimšanu ar GEL (izņemot, ja tiek nodrošinātas 23. apakšpunktā minētās prasības);
  - 19.7. dzīvnieku īpašiekam/turētājam nekavējoties ziņot PVD TSV inspektoram par ikvienu dzīvnieku, kas miris vai ko nokauj GEL apkarošanas pasākumu laikā.

20. Dzīvnieka īpašnieks/turētājs, aizpildot pārtikas kēdes informāciju, nodrošina, ka kautuve, uz kuru tiek nosūtīts ar GEL inficētais dzīvnieks (un tā teļš), tiek informēta par to, ka konkrētais dzīvnieks tiek nokauts GEL apkarošanas ietvaros.
21. Dzīvniekiem, kas dzimuši līdz 2011.gada 1.janvārim, pasē sadaļā pie īpašām atzīmēm vai jaunā parauga liellopu pasē sadaļā „Dzīvnieka veterinārais statuss” praktizējošais veterinārārsts veic atzīmi, apstiprinot ar zīmogu un parakstu, ka konkrētais dzīvnieks tiek nokauts GEL apkarošanas ietvaros (papildus dzīvnieka īpašnieka/turētāja aizpildītajai pārtikas kēdes informācijai).
22. Pēc slimā dzīvnieka nokaušanas dzīvnieku īpašnieks/turētājs, sadarbojoties ar praktizējošo veterinārārstu, novietnē veic dezinfekcijas pasākumus. Dezinfekcijas pasākumu visas izmaksas sedz dzīvnieka īpašnieks/turētājs.
23. Atļauts nenokaut šīs programmas 19.6. apakšpunktā minēto ar GEL slimās govs teļu, ja tas atšķirts no mātes tūlīt pēc piedzimšanas un ir identificēts. Novietnē teļš paliek līdz 24 mēnešu vecuma sasniegšanai. Pēc minētā vecuma sasniegšanas to seroloģiski izmeklē divas reizes ar vismaz četru, bet ne vairāk kā 12 mēnešu starplaiku (izņemot gadījumu, ja to ar TSV inspektora atļauju nosūta tūlītējai nokaušanai).
24. GEL apkarošanas pasākumu laikā nokauto inficēto dzīvnieku gaļu, blakusproduktus un kaučukproduktus atļauts izmantot:
  - 24.1. dzīvnieku barības ražošanai vai pārstrādei dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes uzņēmumā, ja ir veikti pasākumi, kas nodrošina GEL ierosinātāja tālāku neizplatīšanos, un novērsts dzīvnieku inficēšanās risks;
  - 24.2. pārtikas produktu ražošanai, ja veterinārās ekspertīzes laikā nav konstatētas izmaiņas audos, kuru dēļ ir aizliegta gaļas turpmāka pārstrāde. Pārtikas produktu iegūšanai izmanto tikai termiski apstrādātu gaļu, tādējādi nodrošinot GEL ierosinātāja iznīcināšanu.
25. Blakusproduktus, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam un ir iegūti no GEL apkarošanas pasākumos nokautajiem vai nogalinātajiem dzīvniekiem, pārstrādā vai iznīcina, ievērojot kārtību, kas noteikta Eiropas Komisijas (25.02.2011.) Regulā Nr.142/2011 (nosūtot blakusproduktu pārstrādes uzņēmumam SIA „Reneta”).
26. Pēc ar GEL slimo dzīvnieku nokaušanas GEL skarto novietni, transportlīdzekļus, rampas un pārejas, kas izmantotas slimo dzīvnieku pārvadāšanai vai to dzīvnieku pārvadāšanai, kuri rada aizdomas par inficēšanos ar GEL, kā arī materiālus, priekšmetus un konteinerus, kas bijuši kontaktā ar slimajiem dzīvniekiem, tīra, mazgā un dezinficē dzīvnieku īpašnieks/turētājs praktizējoša veterinārārsta uzraudzībā, saskaņā ar kārtību, kas minēta MK noteikumos Nr.880 (15.punkts). Izdevumus par mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumiem sedz dzīvnieka īpašnieks/turētājs.

VII Oficiāli brīvas novietnes statusa atjaunošanas kārtība

27. Ja novietnē **vienam dzīvniekam** konstatēts pozitīvs laboratoriskā izmeklējuma rezultāts uz GEL vai kā citādi rodas aizdomas par dzīvnieka saslimšanu ar GEL, vecākais inspektors ar rīkojumu anulē no GEL oficiāli brīvo statusu līdz:
  - 27.1. tiek izpildītas šīs programmas 19.5. un 19.6. vai 23. apakšpunktu prasības;

- 27.2. visi dzīvnieki, kas sasnieguši 12 mēnešu vecumu, divas reizes ar ne mazāk kā 4 mēnešu intervālu 12 mēnešu laikā tiek laboratoriski izmeklēti uz GEL un visi laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir negatīvi. **Pirmais izmeklējums jāveic vismaz trīs mēnešus pēc inficētā dzīvnieka un tā teļa nokaušanas.**
28. Vecākais inspektors veic epidemioloģisko izmeklēšanu un novietnē, kas ir epidemioloģiski saistīta ar inficēto novietni, veic 27.2. apakšpunktā minētās darbības. Ja epidemioloģiski saistītā novietne atrodas citas PVD TSV uzraudzības teritorijā, jāinformē attiecīgā PVD TSV, kas turpina epidemioloģisko izmeklēšanu.
29. Ja novietnē **vairāk kā vienam dzīvniekam** konstatēts pozitīvs laboratoriskā izmeklējuma rezultāts uz GEL vai vairākiem dzīvniekiem konstatētas aizdomas par saslimšanu ar GEL, statuss ir anulēts līdz:
- 29.1. tiek izpildītas šīs programmas 19.5. un 19.6. vai 23. apakšpunktū prasības;
- 29.2. visi dzīvnieki, kas sasnieguši 12 mēnešu vecumu, divas reizes ar ne mazāk kā 4 mēnešu intervālu 12 mēnešu laikā tiek laboratoriski izmeklēti uz GEL un visi laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir negatīvi;
- 29.3. visi pārējie dzīvnieki tiek apzīmēti un paturēti novietnē līdz tie sasniedz 24 mēnešu vecumu un tad tiek divas reizes laboratoriski izmeklēti uz GEL saskaņā ar 29.2.apakšpunktā prasībām. Izņēmums - ja dzīvnieku ar TSV inspektora atlauju nosūta uz kautuvi.
30. Vecākais inspektors veic epidemioloģisko izmeklēšanu un novietnē, kas ir epidemioloģiski saistīta ar inficēto novietni, veic 29.2.apakšpunktā minētās darbības. Ja epidemioloģiski saistītā novietne atrodas citas PVD TSV uzraudzības teritorijā, jāinformē attiecīgā PVD TSV, kas turpina epidemioloģisko izmeklēšanu.
31. Gadījumos, kad GEL oficiāli brīvas novietnes statuss tiek anulēts saskaņā ar šīs programmas 14.2. un 14.4. apakšpunktū vai ievesti dzīvnieki no novietnes, kas nav oficiāli brīva no GEL, statuss novietnei tiek atjaunots pēc 29.2. apakšpunktā noteikto prasību izpildes un visas izmaksas sedz dzīvnieku īpašnieks / turētājs.
32. Gadījumos, kad novietnei anulēts no GEL oficiāli brīvais statuss tādēļ, ka tajā nav atradies neviens govju sugars dzīvnieks, to var atjaunot saskaņā ar šīs programmas 11. un 12. punktā noteikto kārtību.

VIII Dzīvnieku pārvietošanas nosacījumi

33. Dzīvnieku pārvietošana starp vienāda statusa novietnēm notiek bez ierobežojumiem.
34. Pārvietot dzīvniekus no GEL oficiāli brīvas novietnes uz cita statusa novietnēm drīkst bez ierobežojumiem.
35. Pārvietojot dzīvniekus no zemāka statusa novietnes uz oficiāli brīva statusa novietni, 30 dienu laikā pirms pārvietošanas dzīvnieks, kas sasniedzis 12 mēnešu vecumu, jāizmeklē seroloģiski uz GEL. Ja laboratoriskās izmeklēšanas rezultāti negatīvi, dzīvnieka pārvietošana ir atļauta.

IX No GEL oficiāli brīvas novietnes statusa piešķiršanas un anulēšanas reģistrēšana LDC datu bāzē

36. No GEL oficiāli brīvas novietnes statusa piešķiršanu vai statusa anulēšanu reģistrē LDC datu bāzē. Statusa reģistrēšana nodrošina TSV inspektorus ar aktuālu informāciju par novietņu statusu attiecībā uz GEL.
37. Novietnēm, kuras iegūst GEL oficiāli brīvu statusu, statusa reģistrācija LDC datu bāzē jāveic **3 darba dienu laikā** pēc statusa piešķiršanas, bet statusa anulēšanas gadījumā – nekavējoties pēc TSV vecākā inspektora rīkojuma par statusa anulēšanu spēkā stāšanās.
38. Statusa reģistrēšanu veic, pamatojoties uz TSV vecākā inspektora rīkojumiem par GEL oficiāli brīva statusa piešķiršanu vai anulēšanu.
39. Statusa reģistrēšanu veic sekojoši:
- 39.1. Lai reģistrētu statusu, TSV inspektoram jāautorizējas LDC datu bāzes autorizētajā sadaļā un jāatver sadaļā: „Novietņu reģistrs” sektors „Statuss”

NOVIETŅU REĢISTRS		VESELĪBA		MAJESTĀVĒNU REĢISTRS	
Saraksts	Apsekojumi	Pavadzīmes	Izmeklēšanas		
Pārskats	Riska faktori	Prezidenci	Zonēs		
Statuss		Izmeklēšanas rezultāti		Jauns statuss	
DZĪVNIEKU REĢISTRS		ATRAŽOŠANA		Klientu reģistrs	
Saraksts	Kustība	Apsēžušie	Ciltsgaramata	F.P.saraksts	J.P.saraksts
Pārskats	Izmeklējumi	Iec.vērtību	Vairākās	F.P.pārskats	J.P.pārskats
Aizvilkumi		Pārējais		Jauns statuss	
SANĀMPULUKU REĢISTRS		CILTS DARBS		PIENA KVOTU REĢISTRS	
Saraksts	Kronītās	Pārvaldības	Gārtīgās resursi	Saraksts	Rāžošana
Pārskats	Zīgojumi	Kopsavilkums	77%	Pārskats	Rāžutāls

- 39.2. Atverot lapu „Veterinārie aizliegumi, leikozes statuss, kautuvju atzīšana” ar simbolu jāizvēlas „Novietnes statusi”. Lai novietnei reģistrētu jaunu statusu, jāizvēlas poga „Jauns statuss” un jāatver ievades laiks.

LAUKSAIMNIECĪBAS DATU CENTRS
Veterinārie aizliegumi, leikozenes statuss, kautuvju atzišana

Novietnes reģ. nr.	Administratīvā teritorija:	Darbības sākuma periods	
LV	---	no: _____ līdz: _____	
Atskaites datums	Teritorijas AT VK (?)		
04.02.2011			
☒ Parvietašanas aizliegumi		☐ Novietnes statusi	Kautuvju atzišana
Tipi	Iemesls	Statusi	PVD Nr.
---	---	☒ aktīvie ☒ aktīvie ☒ ānulētie	LUR / P.K.
Specializācija		Slimība	Sugas:
---	---	---	L C A K Z I P T S
☐ atceltie			
Jauns aizliegums		Jauns statuss	Atlaist kautuves
Aizliegumiem piešķirtie ietekmētāji			
Listotājs: MADARA STIHLA			
© 2003-2011 Vaišu aģentūra "Lauksaimniecības dati centrs"			

LAUKSAIMNIECĪBAS DATU CENTRS
Veterinārie aizliegumi, leikozenes statuss, kautuvju atzišana

Statusu saraksts -> Labot		
Statusa piešķiršana		
Novietnes reģ.Nr.:		
LV		
Sākuma datums		
Slimība	Rīkojums	Inspektors
Leikoze		
☐ Jauns ☐ Apstiprināt ☐ Atcelt izmaiņas		
Listotājs: MAJA RUBINA		
© 2003-2007 Vaišu aģentūra "Lauksaimniecības dati centrs"		

39.3. Ievades laukā jāieraksta sekojoša informācija:

- **Novietnes reģ.Nr.** – novietnes, kurai ir piešķirts oficiāli brīvs statuss, reģistrācijas numurs LDC datu bāzē. Novietnes dati (adrese, turētājs) parādīsies automātiski;
- **Sākuma datums** – jāieraksta datums, kad ar vecākā inspektora rīkojumu ir piešķirts GEL oficiāli brīvs statuss;
- **Slimība** – jāizvēlas „Leikoze”;
- **Rīkojums** – ieraksta attiecīgā rīkojuma numuru;
- **Inspektors** – ieraksta vecākā inspektora pilnvarojuma numuru, kurš parakstījis rīkojumu par statusa piešķiršanu.

39.4. Ja visa prasītā informācija ierakstīta pareizi, nospiež „Apstiprināt”. Lai reģistrētu statusu nākošajai novietnei, jānospiež „Jauns”.

39.5. Lai veiktu reģistrēto statusu atlasi, var izmantot atlases filtrus : Novietnes **statusi**, Novietnes reģ.Nr., Administratīvā teritorija, statusa stāvoklis (aktīvie, anulētie), darbības periods un citas piedāvātās iespējas. Kad filtri siksēti, jānospiež „Atlasīt izvēlēto”. Uz ekrāna parādīsies sekojoša atlasiņa informācija. Visi ieraksti, kuriem parādās aizpildītas ailes „Statusa uzlikšana” un ailē „Statusa atcelšana” ar zaļu krāsu uzraksts ANULĒT, ir reģistrēts **GEL oficiāli brīvs statuss**.

Novietnes reģ.Nr.	Administratīvā teritorija:	Darbības rākuma periods:						
		no: _____ līdz: _____						
Atskaites datums:	Téritorijs ATVK (?):	līdz:						
[24.02.2011]	[LV]	[2011-02-24]						
Pārveitošanas aizliegumi Novietnes statusi Kautuvju atzīšana								
☒ Aktīvie ☐ Anulētie Specifikācija ☒ Atceltie Slimība ☐ Ātri Jauns aizliegums Jauns statuss Stāvīt kautuvei	PVD Nr. <input type="text"/> LUR / P.K. <input type="text"/> Sugāzi: ☐ L ☐ C ☐ A ☐ K ☐ Z ☐ P T S	Atlesīti ieraksti 1 - 37 no 151202 ← Nākamais → ← Pirmsākums →						
Aizlieguma/Statusa uzlikšana								
Novietne ☐ LV ☐ LV ☐ LV	Dzīvnieks(i) / Produkcija / Statuss ☐ S: Brīva no leikozenes ☐ S: Brīva no leikozenes ☐ S: Brīva no leikozenes	Datums <input type="text"/> 15.01.2007 <input type="text"/> 15.01.2007 <input type="text"/> 22.01.2007	Iemesls ☐ - ☐ -	Inspektors <input type="text"/> 10113 <input type="text"/> 10047 <input type="text"/> 10020	Protokols / Rīkojums ☐ 4-06 ☐ 1 ☐ 1	Datums <input type="text"/> 15.01.2007 <input type="text"/> 15.01.2007 <input type="text"/> ANULĒT	Inspektors <input type="text"/> ANULĒT	Protokols / Rīkojums ☐ ANULĒT

39.6. Lai noteiktu statusu anulētu, ir jāveic sekojošas darbības un jāieraksta informācija:

- jāatlasa novietne, kurai statuss jāanulē un ar dubultklikšķi uz ANULĒT jāatver statusa anulēšanas laiks, kurā parādīsies informācija, kas ir reģistrēta pēc statusa piešķiršanas;
- **Statusa anulēšanas datums** – jāieraksta datums, kad ar vecākā inspektora rīkojumu ir anulēts GEL oficiāli brīvs statuss;
- **Rīkojums** – ieraksta attiecīgā rīkojuma numuru;
- **Inspektors** – ieraksta vecākā inspektora pilnvarojuma numuru, kurš parakstījis rīkojumu par statusa anulēšanu.

LAUKSAIMNIECĪBAS DATU CENTRS
Veterinārie aizliegumi, leikozes statuss, kautuvju atzišana

Statusu saraksts -> Labot

Statusa piešķiršana

Novietnes reģ.Nr. 111111111111111111

LV 1000001 < **GAZĒTAIS** **LEIKOZES** **VALSTS** **UZRAUDZĪBAS** **UN** **APKAROŠANAS** **PROGRAMMAS** **INSTRUMENTERĀ**

Sākuma datums : 01.01.2007

Slimība	Rīkojums	Inspektors
Leikozes		10105

Statusa anulēšanas datums

Slimība	Rīkojums	Inspektors
Leikozes		

Jauns **Apstiprināt** **Atcelt izmaiņas**

Lietotājs: MAIJA RUBĪNA © 2003-2007 Valsts aģentūra "Lauksaimniecības datu centrs"

39.7. Ja visa prasītā informācija ierakstīta pareizi, nospiež „Apstiprināt”. Ailē „Statusa atcelšana” parādās statusa anulēšanas datums, vecākā īnspektora pilnvarojuma numurs un rīkojuma numurs.

39.8. Visi ieraksti, kuriem parādās aizpildītas ailes „Statusa uzlikšana” un ailē „Statusa atcelšana” ir statusa atcelšanas datums, tas nozīmē, ka GEL oficiāli brīvs statuss ir **anulēts**.

Pavadraksts paraugu laboratoriskai izmeklēšanai

Informācija sagatavota: _____
(datums)

Izpildītājs: Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR”

Reģistrēts:

Izmeklēts: Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorija

(laboratorija/ppk un parauga pieņemšanas reģistrācijas Nr.)

Ekspertīzes nr.

(datums)

(datums)

Pasūtītājs:

(uzņēmuma nosaukums/privātpersonas vārds, uzvārds, tāluļa Nr.)

(juridiskā adrese/ dzīvesvietas adrese – māja/icla, pilsēta/pagasts, novads, pasta indekss, e-pasta adrese)

Maksātājs:

(uzņēmuma nosaukums/privātpersonas vārds, uzvārds, tāluļa Nr., e-pasta adrese)

(juridiskā adrese/ dzīvesvietas adrese – māja/icla, pilsēta/pagasts, novads, pasta indekss)

(nodokļu maksātāja vai PVN maksātāja kods/personas kods)

Novietnes informācija:

(novietnes reģistrācijas Nr. LDC, uzņēmuma nosaukums, reģistrācijas Nr./ privātpersonas vārds, uzvārds)

(novietnes adrese)

Paraugu noņēma:

(praktizējoša veterinārsta/vilsts veterinārā inspektora vārds, uzvārds, sertifikāta/ zīmoga Nr., tāluļa Nr., zīmogs, e-pasta adrese)

Parauga apraksts

(dzīvnieka suga, paraugu skaits un veids atsevišķi serumam un pienam, plombes Nr.)

□□.□□.□□□□

(parauga noņemšanas datums)

Paraugu un izmeklējumu saraksts:

Parauga Nr.	Dzīvnieka identifikācijas Nr.	Vārds	Dzimšanas datums	Antivielas			
				Leikoze			
				Piens	Asinis		

Paraugu saraksts, testēšanas laboratorija un metodes saskaņotas ar pasūtītāju.

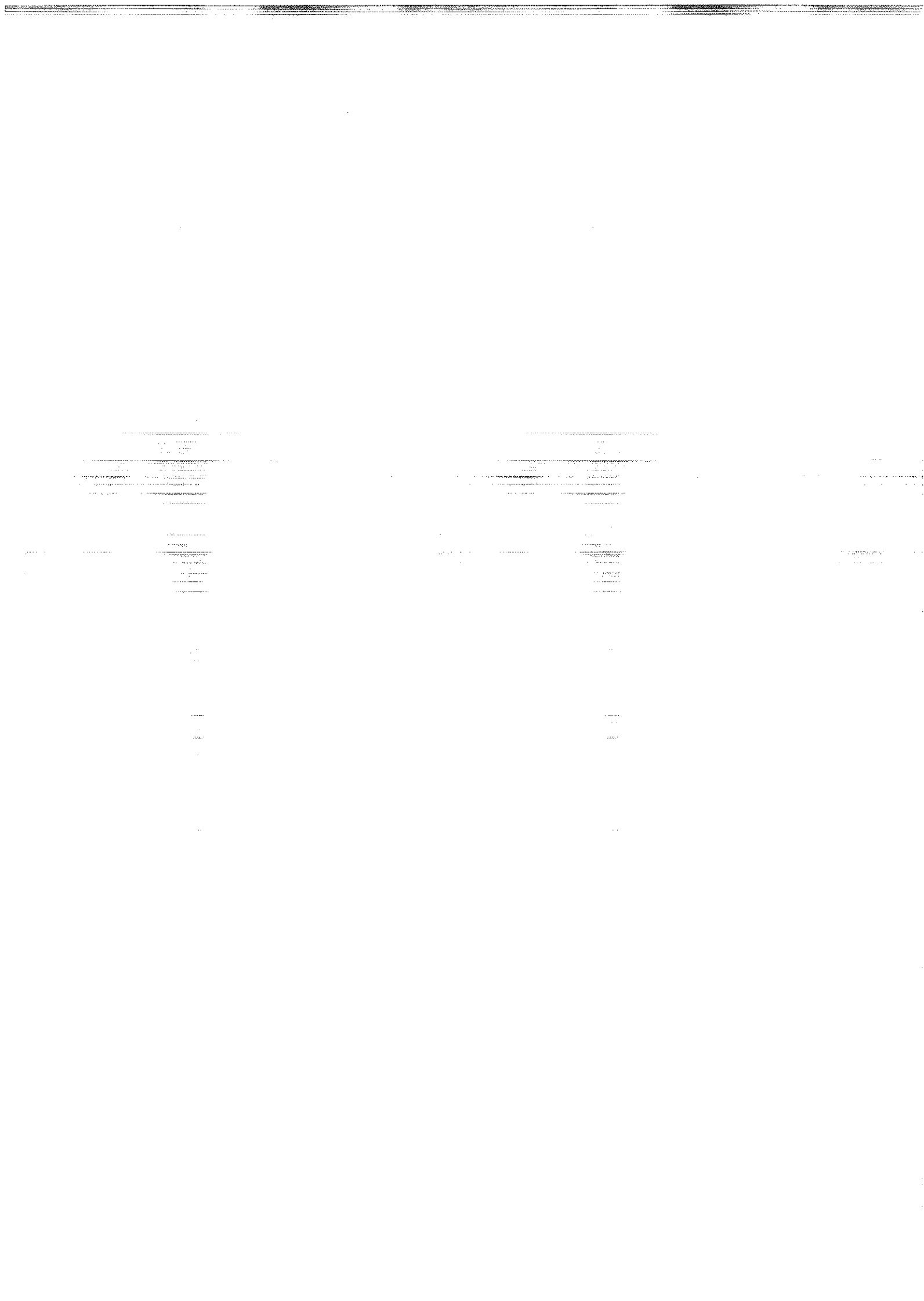
Testēšanas pārskatu izsniegt: pasūtītājam maksātājam paraugu noņēmējam

Testēšanas pārskatu izsniegt: laboratorijā PPK pa faksu Nr..... pa e-pastu

Izpildītājam ir tiesības neizsniegt Testēšanas pārskatu pasūtītājam, ja maksātājs nav samaksājis par sniegtajiem pakalpojumiem.

(maksātāja paraksts, paraksta atšifrējums)

(parauga noņēmēja paraksts, paraksta atšifrējums)

Informācija par novietnēm, kurās dzīvniekiem jāveic izmeklējumi uz leikozi, brucelozi 20 .gadā

Novads

Pārvalde

Valsts vecākā inspektora veterīnārajā
jomā paraksts, zīmogs

Datum: pp. mm. 9999 gg.

Govju enzootiskās leikozes (GEL) asins seroloģisko izmeklējumu shēma inficētu liellopu noteikšanai

Seroloģiskie izmeklējumi ZI „BIOR” uz GEL Latvijā kopš 2009. gada 1.janvāra tiek veikti ar sekojošām metodēm un diagnostiskajiem reaģentiem:

ELISA modifikācija	Reaģentu raksturojums	Pielietojums DzSDL Seroloģijas nodaļā
netiešā ELISA	antivielu noteikšanai pret GEL vīrusu	Ražotājs netiešās ELISA reaģentus atzīst kā jutīgākus salīdzinot ar bloķējošās ELISA reaģentiem. Nemot vērā testa augsto jutību, tiek izmantoti masveida izmeklējumiem, lai noteiktu (atklātu) visus seroloģiski pozitīvi reaģējošus dzīvniekus.
bloķējošā ELISA	antivielu noteikšanai pret GEL vīrusa gp51 antigēnu	Ražotājs bloķējošās ELISA reaģentus atzīst kā specifiskākus salīdzinot ar netiešās ELISA reaģentiem. Nemot vērā testa augsto specifiskumu, izmanto govju enzootiskās leikozes seroloģiski pozitīvo dzīvnieku apstiprināšanai.

Masveidā asins serumu paraugi uz GEL tiek izmeklēti ar imūnfermentatīvās analīzes netiešās ELISA modifikāciju:

- ja rezultāts ir „NEGATĪVS” (tas nozīmē, ka dzīvniekam nav konstatētas antivielas pret GEL vīrusu), tiek noformēts testēšanas pārskats un nosūtīts PVD TSV.
- ja rezultāts ir „POZITĪVS” vai „AIZDOMĀGS”, parauga izmeklēšanu turpina ar bloķējošās ELISA modifikāciju.

1. Iespējamie rezultāti un rīcība:

• „**Netiešā ELISA POZITĪVA, Bloķējošā ELISA POZITĪVA**” – tas nozīmē, ka dzīvnieks ir inficēts ar GEL vīrusu. Testēšanas pārskatā tiek norādītas abas metodes un rezultāti. Testēšanas pārskatu nosūta attiecīgajai PVD TSV un PVD CA.

• „**Netiešā ELISA POZITĪVA, Bloķējošā ELISA NEGATĪVA**” - testēšanas pārskatā tiek norādītas abas metodes un rezultāti, bet speciālajās piezīmēs norādīts „Diagnozes noskaidrošanai paraugs jāiesūta atkārtotai izmeklēšanai pēc 30-45 dienām”. Testēšanas pārskatu nosūta attiecīgajai PVD TSV.

Rezultātus pozitīvs/negatīvs var iegūt:

- infekcijas sākumstadijā, kad ar jutīgo netiešo ELISA atklāj infekciju agrīnā stadijā, kuru vēl nav iespējams konstatēt ar specifiskāko, bet mazāk jutīgo bloķējošo ELISA
- jutīgākā netiešā ELISA uzrāda „viltus pozitīvu seroloģisko rezultātu”.

Pēc 30-45 dienām atkārtoti iesūtītais asins paraugs laboratorijā tiek izmeklēts ar netiešo un bloķējošo ELISA.

2. Iespējamie rezultāti un rīcība:

• „**Netiešā ELISA POZITĪVA, Bloķējošā ELISA POZITĪVA**” – tas nozīmē, ka dzīvnieks ir inficēts ar GEL vīrusu. Testēšanas pārskatā tiek norādītas abas metodes un rezultāti, bet speciālajās piezīmēs norādīts „Atkārtotie izmeklējumi apliecina, ka dzīvnieks ir seroloģiski POZITĪVS uz GEL”. Testēšanas pārskatu nosūta attiecīgajai PVD TSV.

• „**Netiešā ELISA POZITĪVA, Bloķējošā ELISA NEGATĪVA**” – abi rezultāti tiek noformēti testēšanas pārskatā, bet speciālajās piezīmēs tiek norādīts „Atkārtotie izmeklējumi apliecina, ka dzīvnieks ir seroloģiski negatīvs uz GEL”. Tas nozīmē, ka atkārtoto izmeklējumu rezultāti neapstiprina infekciju un ar netiešo ELISA iegūtais pozitīvais rezultāts ir nespecifiska reakcija.